

تجلیل رئیس مرکز تحقیقات از تلاش های انتخاباتی همکاران مرکز

آقای علیرضا پویا رئیس مرکز تحقیقات با صدور پیامی از تلاش همه همکارانی که در نظرسنجی چهارمین دوره انتخابات مجلس خبرگان رهبری و سومین دوره انتخابات شوراها حضور فعال و مؤثری داشته اند تقدیر و تشکر کرد.

در بخشی از پیام رئیس مرکز آمده است: با عبور از فصل انتخاباتی سال ۱۳۸۵ که در آن بار دیگر صحنه های باشکوهی از شعور و حضور مردم در پهنه ایران اسلامی به نمایش درآمد، مرکز تحقیقات نیز در راستای ایفای رسالت رسانه ای خود، تجربه موفق دیگری را در این عرصه به نمایش گذاشت. این حضور پر فروغ اگر چه حاصل تلاش جمعی همکاران معزز مرکز است، اما حوزه های خاصی نظیر اداره کل سنجش، اداره کل امور شهرستان ها، امور آمار و پرسشگری، امور عمومی و بخش های ستادی مرکز، سهم برجسته ای در آن داشته اند.

اینجانب ضمن تقدیر از همه همکاران عزیز و محترمی که در این تلاش مؤثر پیگیر و صادقانه، حضوری فعال و خستگی ناپذیر داشته اند، موفقیت های به دست آمده را تبریک می گویم و امیدوارم خداوند عزوجل، بر توفیقات همه ما در راه انجام وظایف مهمی که بر عهده گرفته ایم، بیفزاید.

فعالیت های ستاد هفته پژوهش سازمان

ستاد هفته پژوهش سازمان برای برگزاری هر چه بهتر برنامه های سال جاری این هفته، در مرکز تحقیقات تشکیل شد. این ستاد درصدد اجرای برنامه های مختلف برای برگزاری هر چه باشکوه تر هفته پژوهش سال جاری است.

باتوجه به اینکه برنامه های هفته پژوهش که سال های گذشته آذرماه برگزار می شد امسال به دلیل همزمانی با برگزاری دو انتخابات مهم کشور از ۲۵ تا ۲۹ دی ماه برگزار خواهد شد ستاد هفته پژوهش سازمان برنامه های خود را در دو حوزه ارتباط با ستاد مرکزی هفته پژوهش و فناوری مستقر در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و فعالیت های داخل سازمان تدارک دیده است.

در حوزه برون سازمانی طی همکاری با معاونت پژوهشی وزارت علوم و ستاد برگزاری هفته پژوهش مقرر شد سازمان صداوسیما از طریق شبکه های رادیویی و تلویزیونی برنامه های این هفته را به نحو مناسب پوشش دهد. همچنین واحدهای پژوهشی سازمان به صورت گسترده در هفتمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی شرکت خواهند کرد. در داخل سازمان نیز برنامه های متنوعی با همکاری واحدهای پژوهشی سازمان تدارک دیده شده است.

در نشست علمی مهندسی فرهنگی کشور تبیین شد:

نقشه مهندسی فرهنگی کشور ضرورت ها و راهکارها

نشست بررسی «ضرورت ها و چگونگی تدوین نقشه مهندسی فرهنگی کشور»، دوشنبه ۱۳ آذر ماه سال جاری به همت پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی و دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی با حضور استادان، اندیشمندان و مخالفان حوزه فرهنگی کشور در تالار علامه جعفری پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی برگزار شد.

در ابتدای این جلسه آقای دکتر محمدرحیم عیوضی، رئیس پژوهشگاه فرهنگ و مطالعات اجتماعی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی ضمن خوشامدگویی به میهمانان و حضار جلسه، به تشریح اهداف برگزاری این جلسات پرداخت و گفت: بنای ما بر این است که جمعی از صاحب نظران و فعالان عرصه فرهنگی کشور طی این جلسات تخصصی و با ارائه نظرات و دیدگاه های خود به عنوان پشتیبان علمی برنامه های شورای عالی انقلاب فرهنگی، زمینه های ترسیم نقشه ای را فراهم نمایند که بتواند تحولات و پویایی های فرهنگی کشور را قابل فهم، تبیین و هدایت نماید؛ همچنین با توجه به نقشه ای بر این اساس نقاط حساس و موقعیت های ویژه و خاص تحولات فرهنگی کشور آشکار شود و به صورت مدل و الگویی برای بهره برداری و استفاده عرضه گردد. وی در ادامه، ضمن برشمردن گام های حرکت فرهنگی نشست های تخصصی پنج گانه پیشین تحت عناوین «مفهوم شناسی مهندسی فرهنگی»، «مهندسی فرهنگ»، «مهندسی فرهنگی»، «مدیریت راهبردی فرهنگی کشور» و «مدیریت برنامه ریزی در نظام جمهوری اسلامی» تأکید کرد: «این جلسه، انعکاسی از زحمات دوستان و اندیشمندان است که

به ما یاری رسانده‌اند و فرصتی برای استفاده از نظرات و دیدگاه‌های جدید در خصوص تدوین نقشه مهندسی فرهنگی کشور است».

در ادامه این نشست، حجة الاسلام و المسلمین علی اکبر رشاد، رییس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی ضمن خیر مقدم به میهمانان و تشکر از تلاش‌های دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و دکتر عیوضی به ارائه مباحثی تحت عنوان فلسفه فرهنگ پرداخت: فلسفه فرهنگ، دانش و شاخه مشخصی از مطالعات است که در حوزه فلسفه‌های مضاف به علوم شناخته می‌شود و همان‌گونه که می‌دانید از فلسفه مضاف به مطالعه فرانگر و عقلایی یک امر یا علم تعبیر می‌کنند. به طور خلاصه می‌توان گفت فلسفه فرهنگ به تجلیل و تبیین ماهیت فرهنگ و مؤلفه‌های آن، قواعد حاکم بر فرهنگ، تحول و تطور و احیاناً هیبوط و نزول آن می‌پردازد.

این مبحث از اصلی‌ترین پیش نیازهای بحث مهندسی فرهنگ و مهندسی فرهنگی است؛ بدین معنا که تا فرهنگ و مؤلفه‌های آن را نشناسیم، قواعد حاکم بر فرهنگ را تشخیص ندهیم و در خصوص چستی و چگونگی آن به نظریه نرسیده باشیم مهندسی فرهنگ مفهومی نخواهد داشت.

وی در ادامه تعریفی از فرهنگ، تحت عنوان ساخت و ریخت بپوش و منش بافته و تنیده در بستر زمینی و بازه زمانی مشخص، که به مثابه هویت برونی و طبیعت ثانوی محقق و تبلور یافته طیفی از آدمیان درآمده باشد ارائه و تأکید کرد: فرهنگ ساخت و سامانه مشخصی دارد و مجموعه پریشان و غیرمنسجمی نیست. رفتار و اندیشه، جوهر و عناصر تشکیل دهنده این سازه هستند. این عناصر از پیچیدگی و لایه لایگی خاصی برخوردارند. این مجموعه در ارتباط با افراد انسانی، به عنوان هویت جمعی آنان معنا می‌یابد. در این میان، برای مطالعه فرهنگ باید به انسان‌شناسی انضمامی اهتمام نماییم. از این رو پرداخت انتزاعی صرف به انسان و ویژگی‌های او موردنظر نیست. بلکه باید انسان را در بستر مناسبات و موقعیت عینی‌اش مورد مطالعه قرار دهیم. انسان‌شناسی انضمامی، مطالعه انسان مرتبط با علم، هنر، تمدن، تاریخ است.

چنین مطالعه‌ای در حقیقت همان مطالعه فرهنگ است. اصولاً فرهنگ برونداد و برآیند انسان در عرصه‌های مختلف را دربرمی‌گیرد. بر همین اساس مطالعه فرهنگ، جدا از انسان‌شناسی معنا ندارد. فرهنگ در معنای عام همان

انسان‌شناسی است و مجموعه علوم انسانی در تلقی جامع و عام، مترادف فرهنگ است. فرهنگ صورت تحقق یافته نظریه‌های علوم انسانی در جامعه عینی است. به تعبیر دیگر می‌توان گفت فرهنگ، جهان زیست و پارادایم غیرفیزیکی جمعی انسان است. لذا انسان بدون فرهنگ و فرهنگ بدون انسان تعبیر بی‌معنایی است. فلسفه فرهنگ به عنوان دانش مستقل، از واجبات و نیازهای ضروری و علمی جامعه ایران است.

وی در ادامه ضمن تأکید بر تفاوت و تمایز مهندسی فرهنگ و مهندسی فرهنگی اظهار داشت: مهندسی فرهنگی بدون مهندسی فرهنگ میسر نیست. مهندسی فرهنگ روشن می‌کند که بر مبنای کدام فرهنگ باید مهندسی فرهنگی را اعمال کرد. مهندسی فرهنگ در واقع مهم‌ترین و راهبردی‌ترین قسم مهندسی فرهنگی است. برای اتمام به این امر ضروری و موفقیت در آن باید رشته‌ای تحت همین عنوان در دانشگاه‌ها تأسیس و راه‌اندازی شود».

حجت‌الاسلام رشاد در ادامه مهم‌ترین سرفصل‌های بحث «فلسفه فرهنگ» را به شرح زیر برشمرد:

- ۱- روش‌شناسی فرهنگ پژوهی.
- ۲- چستی فرهنگ (شامل تعاریف، ماهیت، مؤلفه‌های ترکیبی و پدیده آورنده فرهنگ و ...)
- ۳- دسته‌بندی انواع فرهنگ (فرهنگ‌های دینی / سکولار، پیشرو / پسرو، غربی / شرقی، انواع فرهنگ‌های ملی: ایرانی / غیر ایرانی و ...).
- ۴- منابع و سرمایه‌های خلق فرهنگ (فطرت، پنداشته‌های قومی، ملی، اقلیم‌ها و ...)
- ۵- کارکردهای فرهنگ.
- ۶- ویژگی‌ها و قواعد حاکم بر فرهنگ (اوصاف و احکام فرهنگ)
- ۷- تناسب و رابطه میان فرهنگ‌ها و ...

وی در پایان سخنان خود تأکید کرد: طرح بحث فلسفه فرهنگ به این معنا نیست که در حال حاضر بحث مهندسی فرهنگی قابل طرح نیست بلکه به موازات مباحث کاربردی که مهم‌ترین آنها، ترسیم و تدوین نقشه مهندسی فرهنگی کشور است، باید این مباحث به طور نظری و آکادمیک نیز دنبال شود.

در ادامه این نشست، دکتر مهدی ناظمی، عضو هیأت علمی دانشگاه امام حسین (ع) و سرپرست شورای فرهنگی دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی، به ارائه سخنانی تحت عنوان

«ساختارها و کارکردها در نقشه مهندسی فرهنگی کشور» پرداخت. وی ضمن اشاره به این مطلب که مهندسی فرهنگ، در دهه سوم انقلاب به عنوان یکی از موضوعات راهبردی کلان نظام مدنظر است، گفت: برای تهیه هر نقشه، باید نگاه راهبردی و بلند مدت مدنظر باشد. به این معنا که نگاه طراحی و تدوین نقشه در هر حوزه‌ای باید معطوف به آینده ناظر باشد، سطح نقشه هر چه وسیع‌تر، آینده‌ای بلندتر مدنظر است. لذا نقشه فرهنگی کشور، ناظر به آینده بلند مدت جامعه ماست. برخی قدرت‌های جهانی، حتی دست به طراحی نقشه‌های فرهنگی جهانی می‌زنند، گرچه مبتنی بر ارزش‌های غیرانسانی و منحط باشد. در مقابل، فرهنگ ما از منبع لایزال و وحی نشأت گرفته و فراگیری‌اش، صلح و آرامش را برای جهان به ارمغان خواهد آورد. لذا مهندسی فرهنگی در همه سطوح، از سازمان‌ها و نهادهای اجتماعی تا سطوح ملی و بین‌المللی را شامل می‌شود. وی ضمن تصریح این مطلب که نگاه به آینده مطلوب از پتانسیل‌های بالقوه هر انسان شیعه، و دعای فرج به معنای امید به مهندسی و مدیریت فرهنگی مصلحی عادل و معصوم است، به ابعاد مختلف نقشه مهندسی فرهنگی کشور اشاره کرد و گفت: سه جزء کارکردها، ساختارها و راهکارها در هر نقشه باید مشخص شده باشد و مورد توجه قرار گیرد. در تهیه نقشه مهندسی کشور هدف و خواسته‌ای که مقام معظم رهبری تحت عناوین نظم، جهت‌یابی، جهتگیری و انسجام ساختارها بر شمرند، دنبال می‌شود. ساختارها باید در جهت اهداف فرهنگ، هماهنگ شوند.

امروزه در کل دنیا ساختارها را جهت انسجام مهندسی می‌کنند، لیکن این مهندسی بر پایه فرهنگ عادی و پیرو که بر اهداف صرف اقتصادی تأکید و در این راستا عمل می‌کند، مبتنی است. در حالی که در جامعه ما، باید اهداف اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و غیره اهداف واسطه‌ای در جهت رسیدن به اهداف فرهنگی شناخته شوند. این امر مستلزم تعریف کارکردهای هر یک از ساختارها در حوزه فرهنگ است. لذا برای تشخیص فرهنگ، ۳ دسته کارکرد تخصصی را باید مدنظر قرار داد. فاصله میان فرهنگ موجود و فرهنگ آرمانی - که برخاسته از وحی و سنت است - باید مشخص شود، به علت طولانی بودن این فاصله باید فرهنگ هدفی را بر مبنای محک و مقایسه فرهنگ موجود با فرهنگ آرمانی، مورد نظر قرار داد تا ضعف و کاستی‌های فرهنگ موجود را به تدریج بر طرف نماییم. سطوح و انواع فرهنگ را نیز باید مورد توجه قرار داد. فرهنگ ملی ما

پس از تدوین نقشه، مرحله تبیین و آموزش آن به مردم فرا می‌رسد. کارکردهای صف تدوین نقشه در سطح اجرایی، در مهم‌ترین بخش متوجه نظام آموزشی و رسانه‌های کشور است. دکتر ناظمی ضمن تأکید بر اینکه، کارکردهای نظام‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی باید هماهنگ و در جهت تقویت نظام فرهنگی باشند، اظهار داشت: برای جاری شدن فرهنگ آرمانی و انتقال آن از حوزه ذهن به عالم عین و مهندسی کشور بر مبنای آن، عناصری مورد نیاز است از جمله انسجام بخشی به مجموعه ساختارهای نظام و بازتولید هر یک از سازمان‌ها در جهت فرهنگ هدف.

انسجام ساختارها مستلزم تغییر در بخشی از آنهاست و پس از این تحول، فرهنگی مبتنی بر همین مهندسی فرهنگی قابل اجراست. پس از طی این فرایندهای مستدام و مستمر، مفهوم انقلاب فرهنگی در معنای ناب خود قابل تجلی است. دکتر ناظمی در پایان بحث خود، ضمن تشریح نقشه مهندسی فرهنگی کشور با توجه به ابعاد مهندسی فرهنگ و مدیریت فرهنگی تأکید کرد: «در نقشه مهندسی فرهنگی کشور، مجموعه ساختارهای کشور با توجه به کارکرد فرهنگی شأن مورد توجه قرار گرفته‌اند و مدیریت فرهنگی کشور در چهار مرحله هدف‌گذاری، سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و هماهنگی، اجرا، نظارت و ارزیابی مورد توجه قرار می‌گیرد. البته باید دقت کرد که این نقشه، نقشه راه است و نقشه هدف نیست؛ یعنی به ما می‌گوید که چگونه باید در این مسیر پیش رویم.

دکتر عیوضی در تکمیل مباحث طرح شده تصریح کرد: نقش بی‌بدیل دین در جامعه ایران برای ترسیم نقشه راه، انکارناپذیر است. در جامعه ما میزان وجود شرایط مذهبی و فرهنگی حداکثر است همین تفکر حداکثری، در تحولات بحران‌زا و مقاطع حساس جامعه، نقش اساسی ایفا کرده است. لذا ملاحظه دین در نقشه مهندسی فرهنگی امری ضروری به حساب می‌آید وی در

ادامه افزود: طرح ضرورت ترسیم نقشه مهندسی کشور، نشان دهنده نیاز و تأکید نظام جمهوری اسلامی بر برنامه ریزی است. انقلاب اسلامی برخلاف سایر انقلاب های جهان، منشا اثر بوده و هست. آینده نگری و توجه جدی به آینده ایران اسلامی و نیز رسالت آن در مواجهه با آینده جهان نیز از ویژگی های متمایز کننده این انقلاب است. در نهایت باید گفت این بحث پرونده ای مفتوح و دارای دامنه ای گسترده است که بخش اعظم آن بر دوش نخبگان و اندیشمندان نظام قرار دارد.

حجت الاسلام رشاد نیز ضمن تأکید بر اخلاق به عنوان مهم ترین عنصر حوزه فرهنگ، اظهار تأسف کرد که در سال های پس از انقلاب، به آن حدی که به اهرم های الزام آور و ایجابی، ضمانت های اجرایی اجتماعی و زوایای حقوقی و قانونی مسائل انسانی توجه شد، اخلاق مورد اقبال قرار نگرفت و افزود: «حقوق و مقررات ناشی از آن به تنهایی توانایی کنترل و اداره جامعه را ندارد. برای تربیت و پرورش انسان های مسلمان، مؤمن و متشع، تکیه بر اخلاق بسیار مهم است چرا که تبیین و نهادینه کردن فلسفه اخلاقی الزامات و قوانین محدود کننده و ممنوعیت آور، سبب درونی شدن آنها می گردد. بخش پایانی این نشست نیز بر پرسش و پاسخ و تبادل نظر در مورد موضوع «مهندسی فرهنگی» کشور و تدوین نقشه آن اختصاص یافت.

برنامه های ملی هفته پژوهش

ستاد هفته پژوهش مستقر در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، برنامه های سال جاری این هفته را که با یک ماه تأخیر از تاریخ ۲۵ تا ۲۹ دی ماه برگزار خواهد شد، به شرح زیر اعلام کرد:

چهارمین نمایشگاه کتاب های کاربردی دانشگاهی (خارجی)

چهارمین نمایشگاه کتاب های کاربردی دانشگاهی (خارجی) از تاریخ ۲۹ - ۲۵ دی ماه سال جاری در محل دائمی نمایشگاه های بین المللی تهران برگزار خواهد شد.

در این نمایشگاه کتاب های تخصصی خارجی (لاتین) در رشته های پزشکی، علوم انسانی، فنی و مهندسی، هنر، معماری، علوم پایه و کشاورزی در معرض نمایش قرار خواهد گرفت.

هفتمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش و فناوری

هفتمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی و فناوری سال با

همکاری دستگاه های اجرایی کشور و سازمان ها و شرکت های دولتی و خصوصی از تاریخ ۲۹ - ۲۵ دی ماه در محل دائمی نمایشگاه های بین المللی تهران با هدف انعکاس تازه ترین یافته های پژوهشی در حوزه های گوناگون علمی و ایجاد تعامل سازنده میان پژوهشگران، صنعتگران و سرمایه گذاران برگزار خواهد شد.

چهارمین نمایشگاه فن بازار ملی

چهارمین نمایشگاه فن بازار ملی با همکاری وزارت صنایع و معادن، وزارت نیرو، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران، شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان و پارک فناوری پردیس، از تاریخ ۲۹ - ۲۵ دی ماه سال جاری در محل دائمی نمایشگاه های بین المللی تهران برگزار می شود. هدف از تشکیل این نمایشگاه، ایجاد زمینه مبادلات فناوری و تجاری سازی یافته های پژوهشی کشور است. برگزاری سمینارهای تخصصی مرتبط با موضوع و ارائه خدمات مشاوره ای نیز از دیگر امکانات این نمایشگاه است.

هفتمین جشنواره پژوهش و فناوری کشور

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در راستای گسترش روحیه پژوهش در بین اقشار مختلف جامعه و فرهنگ سازی ضرورت پژوهش در جهت ارتقای جایگاه علمی کشور، اقدام به برگزاری جشنواره پژوهش و فناوری کشور خواهد کرد. این جشنواره در تاریخ ۲۹ - ۲۵ دی ماه سال جاری در سالن اجلاس سران کشورهای اسلامی برگزار خواهد شد. هدف از برگزاری این جشنواره قدردانی و تجلیل از پژوهشگران برتر، قدردانی و تجلیل از سازمان ها و مدیران پژوهشی برگزیده و ایجاد فضای رقابت به منظور ارتقای فعالیت های پژوهشی، ترغیب سازمان های اجرایی به توسعه فعالیت های پژوهشی در قلمرو وظایف مربوطه و ارتقای شأن و منزلت اجتماعی برگزیدگان پژوهشی در جامعه و نهادهای مختلف کشور است.

مدیریت خبر و افکار عمومی

از ضرورت های مدیریت در قرن ۲۱

مجموعه نشست های تخصصی خبر با موضوعات «سخت خبر و نرم خبر» و «مدیریت خبر در هزاره سوم» با حضور دبیران، سردبیران، خبرنگاران و مدیران بخش های مختلف خبری سازمان در سالن کنفرانس معاونت سیاسی برگزار شد.

